

OIKEUSMINISTERIÖLLE

Lausunto oikeusministeriön luonnoksesta osakeyhtiölain 20 luvun 23 §:n muuttamiseksi

Yleistä

KHT-yhdistys pitää hyvänä asiana, että oikeusministeriö on muuttamassa ongelmalliseksi koettua osakepääoman menettämistä koskevaa osakeyhtiölain 20 luvun 23 pykälää.

KHT-yhdistyksen näkemyksen mukaan ohjeluonnos on johdonmukaisesti kirjoitettu. Tiettyihin asioihin haluamme vielä kiinnittää huomiota.

Ehdotettu OYL 20 luvun 23 §:n toinen momentti

Oman pääoman määrää 1 momentin mukaan laskettaessa luetaan 12 luvussa tarkoitettu pääomalaina omaksi pääomaksi. Lisäksi yhtiön omaisuudesta tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus (poistoero) ja yhtiön tekemät vapaaehtoiset varaukset todennäköisellä verovelalla vähennettyinä otetaan huomioon oman pääoman lisäyksinä. Jos yhtiön omaisuuden todennäköinen luovutushinta on muuten kuin tilapäisesti sen kirjanpitoarvoa olennaisesti suurempi, saadaan myös—poistoeroon—sisälymätön todennäköisen luovutushinnan ja kirjanpitoarvon erotus ottaa erityistä varovaisuutta noudattaen huomioon oman pääoman lisäyksenä. Edellä tarkoitettut oman pääoman lisäykset on selvitettävä kyseiseltä tilikaudelta laadittavassa toimintakertomuksessa tai taseen liitetietoina, ellei tilanne ole tilinpäätöshetkellä korjaantunut.

Ehdotamme, että 2 momenttia tarkennetaan ylläesitetyllä tavalla. Alleviivatut kohdat ovat lisäysehdotuksiamme lakitekstiin ja yliviivatun kohdan ehdotamme poistettavaksi lakitekstistä. Tilinpäätössiirtojen kertymään liittyy yleensä verovelka, jota yksittäisen yhtiön tilinpäätöksessä ei ole omaa pääomaa rasittaen kirjattu tilinpäätökseen, siksi se tulisi mielestämme vähentää laskelmassa. Pelkästään laskennallisen verovelan vähentäminen ei välttämättä anna oikeaa kuvaa todellisesta velan määrästä, siksi ohjeena voi olla todennäköisen verovelan huomioon ottaminen. Yhtiöllä saattaa olla esim. vahvistettuja tappioita, jolloin käytännössä tilinpäätössiirtojen kertymän tuloutus ei johda verotukseen. Useissa yhtiöissä hallitus havaitsee kuukausittain, että oma pääoma on negatiivinen. Mielestämme ei ole tarkoituksenmukaista liittää toimintakertomukseen 11 laskelmaa oman pääoman lisäyksistä. Myös tilintarkastajan olisi erittäin työlästä tarkastaa kaikkien näiden

tilinpäätökseen sisältyvien laskelmien oikeellisuus. Selkeintä olisi, että selvitys esitetään vain tilinpäätöshetkeltä, jolloin myös tilintarkastajan on tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä mahdollista todeta laskelman oikeellisuus. Mielestämme ei ole myöskään tarkoituksenmukaista kertoa lisäyksiä, mikäli tilanne on korjaantunut tilinpäätöshetkellä. Useilla yhtiöillä saattaa esimerkiksi kausivaihteluista johtuen tilapäisesti oma pääoma olla menetetty.

Mielestämme teksti "poistoeroon sisällymätön" tulisi poistaa sillä tilinpäätöksessä omaisuuden kirjanpitoarvo on aina taseen vastaavissa esitettävä arvo ja siitä ei ole vähennetty poistoeroa. Termin käyttö viittaa enemmänkin verotuksen jäännösarvoon.

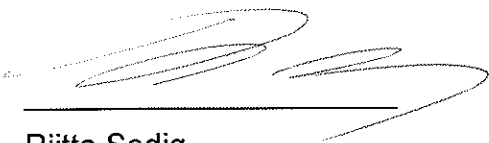
Ehdotettu OYL 20 luvun 23 §:n kolmas momentti

Jos julkisen osakeyhtiön hallitus havaitsee, että yhtiön oma pääoma on alle puolet osakepääomasta, hallituksen on viipymättä laadittava tilinpäätös ja toimintakertomus yhtiön taloudellisen tilan selvittämiseksi. Jos yhtiön oma pääoma on taseen mukaan alle puolet osakepääomasta, hallituksen on viipymättä kutsuttava yhtiökokous koolle päättämään mahdollisista toimenpiteistä yhtiön taloudellisen aseman tervehdyttämiseksi. Yhtiökokous on pidettävä kolmen kuukauden kuluessa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen nähtävänä pitämiseen ja osakkeenomistajille toimittamiseen sovelletaan 5 luvun 21 §:n säännöksiä. Oman pääoman määrää tämän momentin mukaan laskettaessa luetaan 12 luvussa tarkoitettu pääomalaina omaksi pääomaksi. Lisäksi yhtiön omaisuudesta tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus (poistoero) ja yhtiön tekemät vapaaehtoiset varaukset todennäköisellä verovelalla vähennettyinä otetaan huomioon oman pääoman lisäyksinä.

Ehdotamme, että 3 momenttiin lisätään alleviivatut virkkeet. Vaikka kirjanpidossa tilinpäätössiirtojen kertymää ja pääomalainaa ei voida käsitellä osana omaa pääomaa, tulisi ne mielestämme tässä laskelmassa rinnastaa omaan pääomaan. Tilinpäätöksen laatiminen konsernitilinpäätöksineen on useissa yhtiöissä hyvin työläs ja kallis prosessi ja mielestämme sitä ei tulisi vaatia laadittavaksi muutoin kuin silloin, kun laajemman oman pääoman määrittelyn mukaan, oma pääoma on alle puolet osakepääomasta.

Helsinki, 17. elokuuta 2007

KHT-yhdistys

Riitta Sedig

KHT-yhdistyksen lakityöryhmän puheenjohtaja